

Kontaktperson

Miljöavdelningen

Johan Johnmark

010-22 41 411

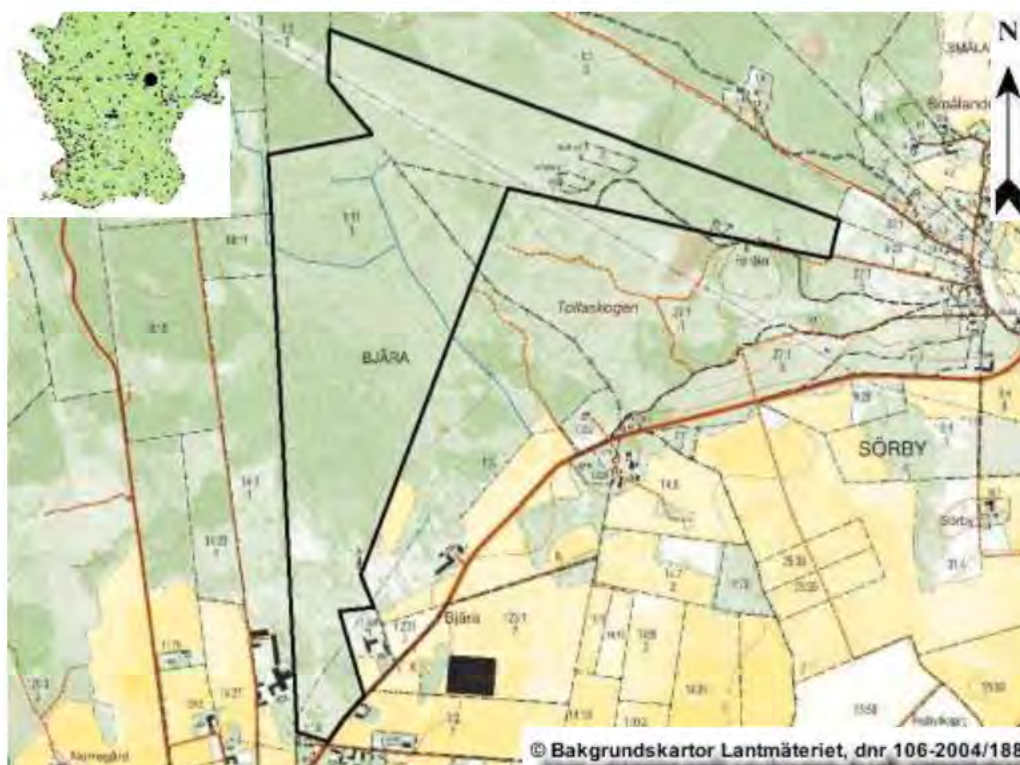
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Beslut om bildande av naturreservatet Tollaskogen i Hässleholms kommun, Skåne län

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

Skala 1:10 000

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Tollaskogen
Kommun	Hässleholm
Internationella åtaganden	-
Gränser	Området begränsas av mitten av svart heldragen linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter och markägare	Del av Bjära 1:11, del av Sörby 9:23 (Naturvårdsverket) och del av 27:1 (enskilda) samt del av två oregistrerade samfällda vägar.
Läge	Området är beläget cirka 10,5 km sydöst om Hässleholm
Kartblad	Ekonomiska kartan: 03D4g
Koordinater	X 433270, Y 6221060 (SWEREF 99)
Naturgeografisk region	Nr 6, Skånes sediment och horstområde
Inskrivna nyttjanderätter	Handlingarna finns i akten
Gemensamhetsanläggningar	Handlingarna finns i akten
Areal	87,6 hektar, varav skog 70,5 hektar och betesmark 11,4 hektar, kraftledningsgata 3,6 hektar och myr 2,1 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla en lövskog med ett stort inslag av tall. Skogen ska vara mycket rik på död ved. Bevara, restaurera och underlätta etablering för de arter, i synnerhet hotade arter, som är beroende av ädellövskog och tall. Områdets hydrologi ska bevaras och så långt möjligt restaureras. Bedriva bete med nöt eller häst inom delar av området. Främja det rörliga friluftslivet, utan att det påverkar områdets natur- och kulturvärden negativt.

Syftet nås genom att:

- Bevara och utveckla en flerskiktad lövskog, med ett stort inslag av tall, med avseende på ålders- och artmässig variation och förekomst av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar,
- Bevara, restaurera och utveckla trädklädda betesmarker,
- Ej transportera ut någon form av lövved,
- Avverka gran,
- Bevara och utveckla områdets lövsumpskogar,

- Lägga igen avvattnande diken,
- Bevara och restaurera myren,
- Bevara och utveckla de faunistiska, floristiska och mykologiska värdena inom området,
- Gynna de i området förekommande rödlistade arterna,
- Inplantera för området lämpliga rödlistade arter, i synnerhet arter kopplade till ädellövskog och tall,
- Ta bort eventuellt främmande arter av träd och buskar,
- Undvika markskador,
- Hålla delar av området tillgängligt för allmänhetens friluftsliv genom att anlägga enklare leder och rastplatser,

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av området.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, muddra, rensa, dika, fylla ut, eller annan markberedning,
2. uppföra byggnad, mast, luftledning, vindkraftverk eller annan anläggning,
3. plantera eller så buskar och träd,
4. avverka träd och buskar, gallra, röja, ta bort dött träd eller vindfälle eller på annat sätt påverka vegetationen,
5. åstadkomma körsador,
6. använda kemiska bekämpningsmedel, sprida gödsel, stödutfodra jaktbart vilt, eller använda tryckimpregnerat material,
7. släppa betesdjur under tidsperioden den 1 december till 31 mars,
8. utlägga strö eller dylikt,
9. hålla får inom området,

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. utveckla en lövskog med stort inslag av tall innehärande, röjning, gallring eller avverkning av träd och buskar, enligt bilaga 2,
4. genomförande av försiktig naturvårdsinriktad röjning och gallring, alla material ska ligga kvar i naturreservatet, i syfte att uppnå en flerskiktad ädellövskog, rik på död ved, enligt bilaga 2,
5. igenläggning av diken,
6. skötsel av myrmark innehärandes röjning av buskar och träd, enligt bilaga 2,
7. skötsel av betesmark innefattande röjning, gallring och avverkning av buskar och träd, betesdrift, uppsättande och underhåll av stängsel, bränning av mark, enligt bilaga 2
8. borttagande av främmande arter,
9. förvaltarens inplantering av inhemska arter vilka är knutna till biotoperna i reservatet,
10. utförande av åtgärder för, av förvaltaren, utpekade arter,
11. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet,
12. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. ställa upp eller övernatta i husbil, husvagn, eller motsvarande,
3. medföra hund eller annat husdjur som ej hålls i koppel,
4. elda,
5. gräva upp eller på annat sätt skada växter (inklusive mossor), lavar eller vedlevande svampar,
6. avsiktligt bryta sönder eller insamla och bortföra död ved,
7. anordna tävling eller bedriva verksamhet som kan inverka störande på djurlivet eller naturmiljön,
8. anbringa tavla, skylt, snitsel, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

9. samla in ryggradslösa djur, t.ex. skalbaggar. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används.
10. utplacera främmande föremål (tex geocachar eller dylikt).

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-12.

- normalt underhåll av befintliga vägar, även samfällda sådana, eller nedtagning av för allmänheten farliga träd (längs vägar och leder). Underhåll av lagakraftvunna dikningsföretag och vattendomar.
- drift och underhåll av vid tidpunkten för detta beslut befintliga ledningar, master och anläggningar tillhörande staten, kommunen, el-, energi- och teledistributör. Inför utförande av arbete, som kan påverka mark- eller

vegetation, ska samråd ske med länsstyrelsen. Vid akut underhållsåtgärd kan samråd ske sedan arbetet inletts.

- tillsyn i samband med förvaltarens skötsel av området

För föreskrifterna gäller följande undantag:

- A4 gäller ej avverkning av träd och buskar på betesmark efter förvaltarens godkännande,
- C3, C7 och C8 gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

Beskrivning av området

Landskap och geovetenskapliga bevarandevärden

Tollaskogen ligger i övergångszonen mellan kritberggrunden under Kristianstadsslätten och granitberggrunden i nordväst. Berggrunden är dock inte blottad inom området då den är helt täckt av kvartära sediment. Den södra delen av Tollaskogen, som tidigare har nyttjats som hårdvallsäng och där de spärrgreniga ekarna växer idag utgörs av sandsten som är rik på kvarts och fältspat. Hela området är överlagrat med morän. Tre diabasgångar går i nordväst-sydöstlig riktning genom området. Två större områden med torv förekommer inom området. Det största, Vinslövs torvmosse, har varit föremål för täktverksamhet troligen i början av 1900-talet.

Markanvändning och kulturhistoriska bevarandevärden

Området bestod av bokskog åtminstone till slutet av 1600-talet. I början av 1700-talet tog avverkningarna fart. Karta från 1702 visar att den nordöstra delen var gammal gles tallskog. Denna skog höggs ned i allt högre utsträckning och år 1810 hade skogen i princip avverkats. Därpå följde en tidperiod om cirka 80 år då merparten av området utgjordes av fäladsmark bevuxen med ljung och en. I fäladsmarken fanns mindre områden med odlingsmark (sämre sådan, t.ex. mossodling). Längst i söder fanns hårdvallsängar och bättre åkermarker. Kring år 1885 torde marken i området utnyttjats som mest intensivt, eftersom den då bestod av fäladsmark och cirka 40 år senare åter började bli skogsbevuxen. Dagens grova

gamla tallar kan således inte vara äldre än en cirka 130 år. Dessa tallar har uppkommit när fåladsbruket övergavs. Tallarnas raka stammar tyder på att de växt upp under tämligen skogliga förhållanden. I delar av området påträffas inga stubbar alls, vilket indikerar att det inte har förekommit någon avverkning de senaste 50 åren. År 2012 har hela området i princip vuxit igen med träd, med undantag av betesmarken längst i söder. Två kraftledningar går genom området.

Det finns inget känt fornminne inom området.

Biologiska bevarandevärden

Värdena är främst knutna till den naturskogsliknande lövskog som uppkommit efter att fåladsbruket har övergivits. Lövskogen är flerskiktad och det finns rikligt med riktigt grov tall. Mängden död ved är ännu så länge låg för området som helhet. Trots det finns både spillkråka samt mindre och större hackspett.

Tollaskogen utgör en ”stepp stone” mellan två värdefulla lövskogstrakter, Nävlingeåsens nordsluttning och Helgeåns eklandskap. För att stärka de hotade arternas utbredning i Sydsverige får stockar och stammar samt skalbaggar från andra ädellövskogsområden transporteras och läggas ut i naturreservatet. Mot bakgrund av skogens förhållandevis snabba återkomst, särskilt i den nordsydliga delen och variationen av trädslag tyder på att det har funnits tämligen gott om träd i landskapet som haft möjlighet att fröa. Även om skogskontinuiteten har varit bruten har högst sannolikt inte trädkontinuiteten varit det. Några döda gamla utmarksbogar har också påträffats i området.

Vid skalbaggsinventeringen år 2004 påträffades på bok bl.a. djupsvart brunbagge, klassad av Artdatabanken som sårbar (VU), tretandad svampborrare klassad som nära hotad (NT) och ekbrunbagge (NT). I området finns också bl.a. stiftklotterlav (VU), oxtungssvamp (NT) och backsippa (VU).

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 4 § miljöbalken (MB) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla

naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturreservat anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen eller kommunen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen eller kommunen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Enligt 7 kap 30 § MB regleras föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området. Sådana föreskrifter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. I de fall kommunen beslutar om skydd av ett område får den meddela sådana föreskrifter.

Länsstyrelsens bedömning

Området är pga befintliga naturvärden och framtida kommande naturvärden ett betydelsefullt område för att kunna bevara hotade arter och bidra till att uppnå miljömålen levande skogar och ett rikt växt och djurliv. Tollaskogen är skyddsvärt

ur naturvårds- och friluftslivssynpunkt avseende regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Skogsstyrelsens utpekanden:** Skogsstyrelsen har i området utpekat sju nyckelbiotoper bestående av ädellövnaturskog (0,6 hektar, rikligt med grova träd och död ved), tallsumpskog (cirka 1 hektar ligger inom naturreservatet av 3,1 hektar som utpekats, rikligt med döda träd), barrskog, sekundär lövnaturskog (0,4 hektar, rikligt med död ved, rikligt med marksvampar), sekundär lövnaturskog (0,7 hektar, rikligt med död ved och rikligt med vedsvampar), alsumpskog (0,8 hektar, bukettformigt växtsätt, rikligt med död ved), två områden med alsumpskog (totalt 0,5 hektar, stora hydrologiska värden), tidigare betad hagmark (2,6 hektar spärrgreniga grova träd. Vidare har Skogsstyrelsen pekat ut fyra områden med naturvärden, barrblandskog (11,3 hektar), lövskogslund/hagmarksskog (2,2 hektar) och lövskog (två områden med totalt 4,1 hektar) samt 8 sumpskogsobjekt, varav flera gränsar intill varandra. Den totala arealen utpekad nyckelbiotop och naturvärde uppgår till 24,2 hektar.
- **Hässleholms kommuns naturvårdsprogram:** Området ingår i kommunens naturvårdsprogram och har vid inventering tilldelats värdeklass 1 och 2. (värdeklass 1 är högst, och värdeklass 3 lägst).
- **Rödlistade arter:** Bl.a. djupsvart brunbagge, klassad av Artdatabanken som sårbar (VU), tretandad svampborrare klassad av Artdatabanken som nära hotad (NT) och ekbrunbagge (NT) stiftklotterlav (VU), oxtungssvamp (NT) och backsippa (VU).
- **Fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv bilaga 1, för vilka särskilda skyddsområden skall avsättas:** spillkråka, *Dryocopus martius* (A236) häckande.
- **Tillgänglighet:** Området bedöms ha god potential att bli ett uppskattat strövområde eftersom det ligger tämligen nära Vinslövs tätort.

Tollaskogen omfattar totalt 86,7, varav 70,5 hektar är skog. Skogen är i dagsläget fördelad på 42,4 hektar naturskogsliknande lövskog med inslag av tall, 12,3 hektar

lövskog med inslag av gran som ska övergå till naturskogsliknande lövskog med tallinslag samt 15,6 hektar sumpskog. Betesmarken uppgår till 11,4 hektar, kraftledningsgata 3,6 hektar och myr 2,1 hektar

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara biologisk mångfald, bevara, restaurera och utveckla värdefulla naturmiljöer, tillgodose behov av områden för friluftsliv samt restaurera och utveckla livsmiljöer för skyddsvärda arter bör Tollaskogen avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen har genomfört en konsekvensutredning av ordningsföreskrifterna i enlighet med 4§ Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Länsstyrelsen gör den bedömningen att ordningsföreskrifterna inom naturreservatet är av så begränsad omfattning att det inte innebär något allvarligt försvårande av områdets utnyttjande i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 4) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt fastställa en skötselplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

C föreskrifterna gäller omedelbart, även om dem överklagas.

Uppllysningar

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna under C gäller oberoende av om beslutet överklagas samt att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.

- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Kulturmiljölagen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,
- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Ärendets handläggning

Fråga om bildande av naturreservat har aktualiserats i samband med Naturvårdsverket förvärvade området år 2004 i syfte att bilda naturreservat.

Under år 2013 har Naturvårdsverket förvärvat del av Sörby 9:23 och delar av Sörby 27:1. Intrångsersättning har utgått för ingående resterande delar av Sörby 27:1.

Länssstyrelsen har i samråd med markägarna avgränsat naturreservatet samt upprättat förslag till syfte, föreskrifter och skötselplan.

Ärendet har remitterats. Inkomna yttranden och länssstyrelsens bemötanden finns i bilaga 3.

Skötselplan och förvaltning av naturreservatet

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. framgår bland annat att en skötselplan ska fastställas vid bildande av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länssstyrelsen i särskilt beslut denna dag.

Förvaltning

Länssstyrelsen Skåne är förvaltare av naturreservatet och ska fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning. Sökande och sakägare ska anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse var införd i ortstidning.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Carl Älfvåg. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, planhandläggare Sasa Sabljic, länsassessor Ursula Gårdendahl och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Carl Älfvåg

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
3. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
4. Sändlista
5. Hur man överklagar

Kontaktperson

Miljöavdelningen

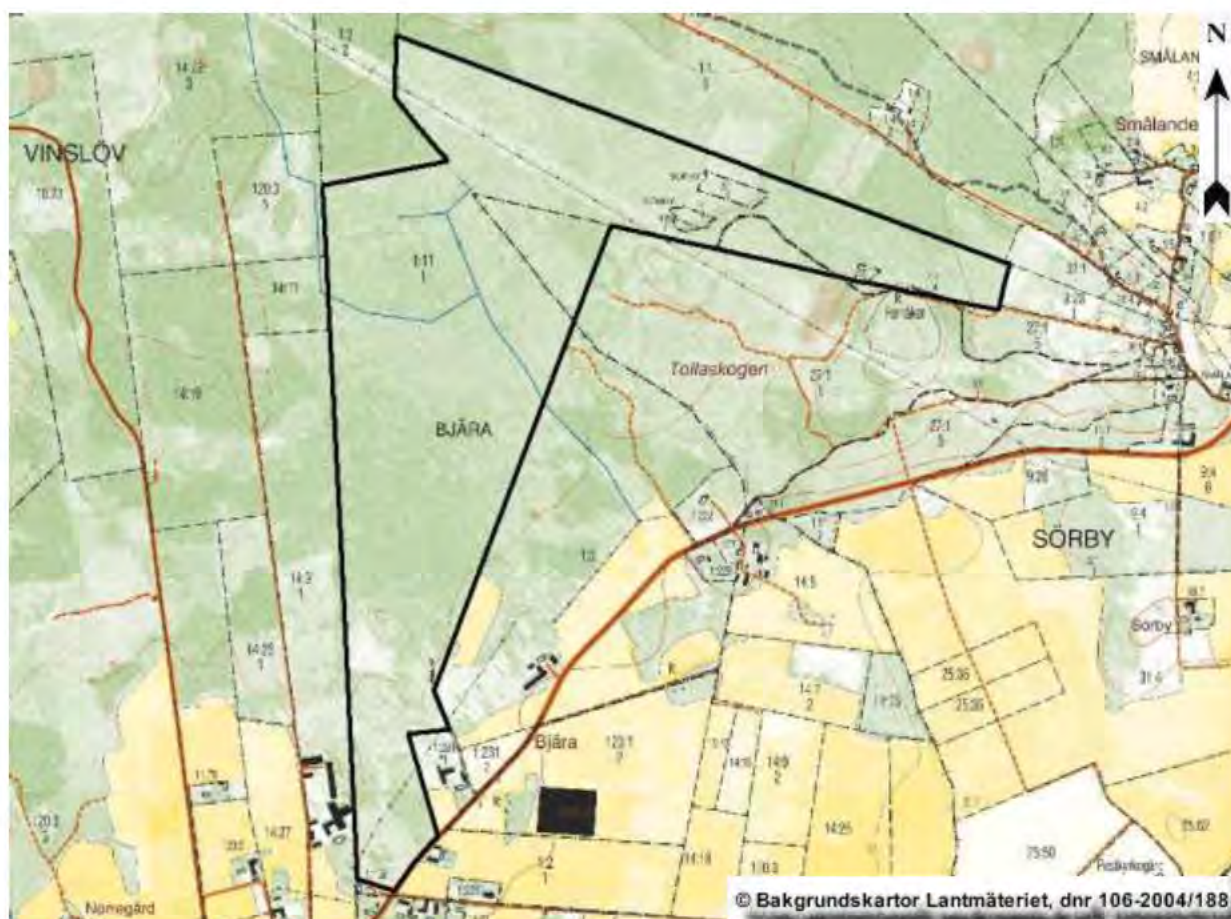
Johan Johnmark

010-22 41 411

johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 1. Karta med naturreservatets avgränsning

Tillhör beslut den 7 maj 2014 om Naturreservatet Tollaskogen i Hässleholms kommun.

Naturreservatet begränsas av mitten av svart heldragen linje på kartan.

Skala 1:15 000

Översiktskarta med en svart ring kring naturreservatet. Skala cirka 1:100 000

Johan Johnmark

Kopia för kännedom till:
Akten

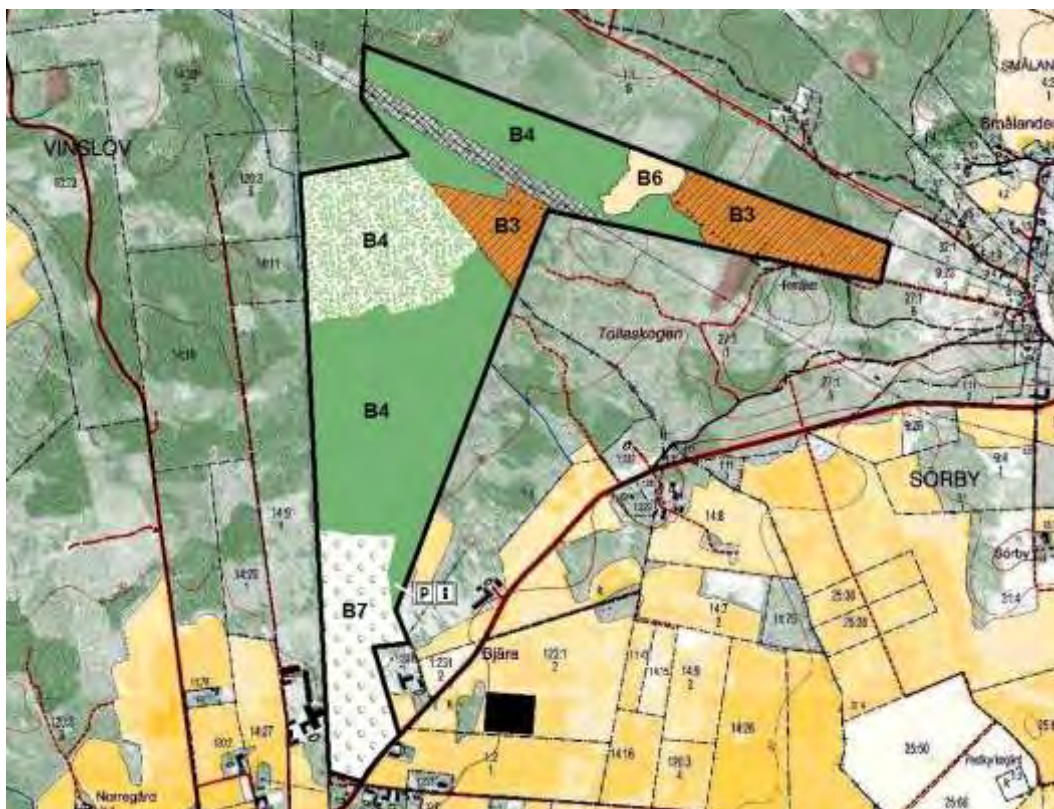
2014-05-07

511-10315-2012
1293-205

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Bilaga 2. Karta med markerade områden gällande föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

Tillhör beslut den 7 maj 2014 om Naturreservatet Tollaskogen i Hässleholms kommun.

Område B 3 gäller föreskrift B 3, osv